

Gemeente Leeuwarden

Zaaknummer: 2023-161423

Antwoord van burgemeester en wethouders op schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 42, eerste lid, van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad der gemeente Leeuwarden, ingediend op 16 juni 2023. De vragen zijn afkomstig van Lijst 058 en gaan over bijstandsfraude.

Bijstandsfraude

Naar aanleiding van het artikel in de Telegraaf op 16 juni 2023 met de titel “Aanval geopend op bijstandsfraude” [Geen genade voor bijstandsfraudeurs | Binnenland | Telegraaf.nl](#) (zie bijlage), heeft de fractie van LIJST058 de volgende vragen.

Vragen

1. Is het college bekend met de extra maatregelen die gemeente Rotterdam neemt om het aantal onterecht verstrekte bijstandsuitkeringen door fraude omlaag te brengen?
2. Gemeente Leeuwarden stond in ieder geval tot vorig jaar samen met gemeente Den Haag op de vijfde plek als het gaat om het relatieve aantal verstrekte bijstandsuitkeringen.
 - a. Wat is het aantal verstrekte bijstandsuitkeringen per 1 juni 2023?
 - b. Kunt u aangeven wat de reden is dat gemeente Leeuwarden zo'n hoog aantal bijstandsuitkeringen verstrekt?
 - c. Is het college voornemens om vergelijkbare maatregelen als gemeente Rotterdam te treffen? Zo nee waarom niet?

Antwoorden

- Ja.
- a. Het aantal verstrekte bijstandsuitkeringen per 1 juli 2023 (de meeste recente stand) is 5277.
 - b. Demografische factoren spelen hierbij een belangrijk rol.
 - c. We hebben, net als de gemeente Rotterdam, de afgelopen jaren geïnvesteerd in het intakeproces en de heronderzoeken. Dit hebben we gedaan door de afdelingen publieke dienst en handhaving nauwer te laten samenwerken. Er wordt beter getoetst op doelmatigheid en rechtmatigheid maar bewoners worden ook preventief voorgelicht over wat bijstand precies inhoudt. De focus op deze elementen moet bijdragen aan een hogere rechtmatigheid van verstrekte bijstandsuitkeringen en daarmee een afname van de instroom. Daarnaast is afgelopen jaren gestart met het intensiveren van heronderzoeken om de rechtmatigheid te toetsen. Hierdoor is de instroom in de

- d. Heeft het college ook een doel of streefgetal om het aantal onterecht verstrekte bijstandsuitkeringen, al dan niet wegens fraude, te verlagen en zo ja wat is dit streefgetal? Zo nee, waarom niet?
- e. In hoeveel gevallen (percentage) gaat het bij een beëindiging van een uitkering of het opleggen van een maatregel om oneigenlijk gebruik of fraude?
- f. In hoeveel gevallen is het terug te vorderen bedrag hoger dan € 50.000,- en is inzet van de sociale recherche benodigd?
3. Uw college heeft aangegeven dat er in het begin van 2023 een nieuwe maatregelenverordening aan de raad zou worden voorgelegd. Kunt u aangeven wanneer de nieuwe maatregelenverordening wordt voorgelegd en is hierin ruimte voor een (extra) aanpak voor wat betreft oneigenlijk gebruik en fraude?
4. Bij onze fractie komen regelmatig signalen door dat inwoners die een uitkering ontvangen voor een bepaalde periode ontheven worden van verplichtingen en dat deze situatie zich soms jarenlang voortzet zonder dat er tussentijds wordt nagegaan of de situatie die tot de ontheffing heeft geleid zich nog steeds voordoet.
- a. Kan het college aangeven wat de frequentie van heronderzoek is nadat een verstrekking van een bijstandsuitkering c.q. ontheffing en waarom is voor deze frequentie gekozen?
- uitkeringen de laatste jaren afgenomen. Van 1904 in 2020, 1445 in 2021 tot 1328 in 2022.
- d. Nee er is geen doel gesteld, omdat de uitstroom op onrechtmatigheid geen doel op zich is. Het doel is om rechtmatige bijstandsuitkeringen te verstrekken.
- e. In 2022 zijn er in totaal 1161 bijstandsuitkeringen beëindigd. Oneigenlijk gebruik van bijstand kan op dit moment nog niet uit de data worden gehaald. Op dit moment zijn we projectmatig bezig om onze data beter inzichtelijk te maken.
- f. Wij hebben destijds besloten om de bestuursrechtelijke aanpak te hanteren in plaats van het strafrechtelijke proces. Voor het strafrechtelijke proces wordt gebruik gemaakt van de sociale recherche. Er is één vordering boven de € 50.000,- in 2022.
- Op dit moment worden er landelijk voorbereidingen getroffen voor wettelijke aanpassingen aan de Participatiewet "Participatiewet in balans", hierdoor worden de scherpe kantjes van de wet gehaald en komen er aanpassingen waardoor de bedoeling van de wet beter zichtbaar wordt. In de loop van dit jaar zal meer duidelijk worden wat dat gaat betekenen voor ons huidige beleid. In het najaar zal de raad worden bijgepraat over de ontwikkelingen.
- a. Een eventuele ontheffing geldt alleen voor arbeidsverplichtingen en niet voor re-integratieverplichtingen. Onze focus ligt op het in beweging brengen van mensen. Alleen in hele uitzonderlijke gevallen wordt een tijdelijke ontheffing van de arbeidsverplichting gegeven. Bijvoorbeeld als de afstand tot de arbeidsmarkt groot is door

b. Wat is het percentage uitkeringen dat na heronderzoek wordt beëindigd?

psychische of lichamelijke belemmeringen. De inwoner wordt dan halfjaarlijks tot uiterlijk tweejaarlijks gesproken.
b. In 2022 zijn er totaal 750 heronderzoeken uitgevoerd, waarop 37 uitkeringen zijn beëindigd. Derhalve 4,9%.

Leeuwarden, 18 juli 2023,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

Signed By: Buma, Sybrand <sybrand.buma@leeuwarden.nl>
19/07/2023 16:06:27 CEST
ID: fefa6292-4972-4620-9c14-6a981e3b7acf
Auth: Scribble

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*